

FÜGGETLEN UJSÁG

POLITIKAI, GAZDASÁGI ÉS TÁRSADALMI KÉPES HETILAP,
A „MAGYAR GAZDASZÖVETSÉG“ KÖZLÖNYE A MAGYAR NÉP SZÁMÁRA.

MEGJELEN MINDEN VASARNAP.

Egészévre . . . . . 2 frt 60 kr.
Félévre . . . . . 1 „ 30 „
Negyedévre . . . . . 70 „
Egyes szám ára 6 krajczár.

Felelős szerkesztő és kiadó-tulajdonos
ZSITVAY NÁNDOR.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
BUDAPEST,
IX. ker., Üllői-út 25. szám. (Kösztelek).

Strauss János.

Ennek az idegen hangzású névnek a viselője a zeneirodalom terén jóformán világszerte ismerős. A „keringő-király“ hangzatos nevet nyerte azokért a szép keringőkért, melyeket ő szerzett és a melyek a világ minden részébe eljutottak s a dal- és tánczkedvelő közönséget elragadták mindenütt.

Strauss János Bécsben született 1825. évben, de biz ez nem látszott meg rajta. Hetvenéves korában még haja, bajusza koromfekete volt s ő maga pedig olyan peczkesen járt, mint egy bakaörmester; a szellemi nagy munka, a mit ő végezett, nem törte meg, daczára, hogy a muzsika világában nagy hódító hadjáratnak volt részese.

Pályáját mint karmester kezdte meg. Zenekarával bejárta a világot és a Walcer-Napoleonnal, melylyel a keringő-királyság koronáját ekkor már tarsolyában hordta, meghódította Európát és Amerikát. 1863-ig tartott ez a dicsőségteljes vándorélet. Ekkor megtelepedett Bécsben és innen keltek szárnyra zeneszerzeményei. 1871-ben jutott eszébe, hogy okosabb dolog operetteket írni, mint keringőket. S az ötlet jónak bizonyult. Szinte példátlan sikereket ért el e téren s ha műveiben nincs is meg az a hatalmas művészet, a mi Offenbach operéttjeit a zeneirodalom remekei közé sorozza, annyi bizonyos, hogy dallamosság, kedvesség dolgában közel járt, sőt sokszor, egyes részletekben, nyomába is lépett a nagy Jakab mesternek.

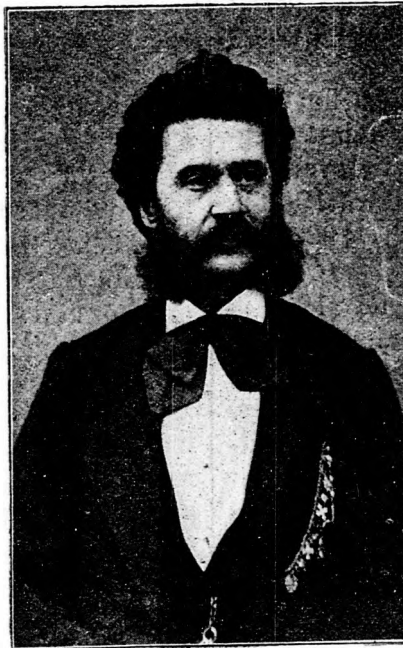
Strauss egyik legelső keringője, a világhírűvé lett „Kék Duna“ keringője, 1877 február 13-ikán

került először a nyilvánosság elé a bécsi férfidalárda bohóc-estélyén, de akkor csak mérsékelt sikert aratott. Néhány hónappal később a párisi világkiállításon egyik zenekar játszotta és a dallamos mű akkor lelkes fogadtatásra talált, azóta pedig bejárta az egész világot. A keringőért Strauss 250 forint diszteletdíjat kapott, kiadója pedig sok, sok ezer forintot keresett azzal. Ujabb

ban egy hamburgi kiadó 6000 forintot fizetett évenként Straussnak, a ki ezért minden évben egy keringőt tartozott szállítani a kiadónak. A Denevér jövedelméből a kiadó hatalmas palotát építtetett, Strauss pedig körülbelül 200.000 frtot kapott tiszteletdíj fejében.

Strauss bámulatos tehetségéről egész legendák keringenek. Séta közben, kocsikázás alatt néha két-három keringőt komponált. Innen magyarázható az, hogy Strauss óriási vagyonra tett szert, noha műveit eleinte éppen nem díjazták megfelelően.

Legnagyobb sikereit az operettjeivel aratta. 1871 február 10-én volt az „Indigó“ bemutatója, 1873 márczius hó 1-én adták a „Római karnavált“, 1874-ben a „Denevért“, 1877-ben a „Mathusalem herceget“, 1880-ban fényes sikert aratott a „Királyné csipkekendője“, 1881-ben a „Furcsa háboru“ szintén diadalt aratott, 1883-ban a „Velencei éj“, 1884-ben a „Czigánybáró“, 1887-ben a „Simplicius“, 1892-ben a „Pázmán lovag“, 1893-ben a „Ninetta hercegnő“, 1894-ben a „Jabuka“, 1895-ben a „Májusi bor“ és 1897-ben az „Ész istennője“ került először színre. Ez utóbbi volt Strauss utolsó operettje.

Strauss János.

Szell Kálmán sikere.

Hosszas alkudozások után végre is létrejött a megállapodás a kiegyezés kérdésében.

A Szell Kálmán és az osztrák miniszterelnök között létrejött megállapodásnak lényege az, hogy a kiegyezést meghosszabbítják 1907-ig.

Hogy megérthessük, mit jelent reánk nézve a kiegyezésnek ez a meghosszabbítása, tudnunk kell a következőket.

Ausztriával való gazdasági közösségünket — a kiegyezést — 10 évenként újítjuk meg. A 67-es törvények úgy intézkedtek, hogy ha a két állam parlamentjei között alkotmányos módon létre nem jön a kiegyezés, akkor úgy Magyarország, mint Ausztria önálló intézkedési joggal külön vámterületet alkothat.

1897-ben lejárt a kiegyezésünk s a mennyiben az a zürzavaros osztrák parlamenti viszonyok között még csak nem is volt tárgyalható alkotmányos uton-módon, Magyarország visszanyerte az önálló intézkedés jogát. E jogánál fogva külön vámterületet létesíthetett volna már 1898-ban, ám az akkori Bánffy-kormány abban a balhitben élt, hogy reánk nézve életkérdés, hogy Ausztriával közösségben maradjunk. A kiegyezést tehát újra meg újra meghosszabbította, időt akarván adni Ausztriának arra, hogy parlamentjében a rendet helyreállítsa s aztán törvény szerint megegyezzünk.

Mikor Bánffy éppen a kiegyezés ügyében alkalmazott törvényellenes taktikája miatt megbukott, Szell Kálmán azzal az ígérettel vette át a kormányelnöki tisztet, hogy Ausztriával 1903-ig fogja meghosszabbítani a kiegyezést. 1903-ban járnak le ugyanis a külföldi államokkal kötött kereskedelmi szerződéseink. Ha tehát 1903-ig sem sikerül Ausztriával a törvény által előírt s a magyar érdekeket kielégítő kiegyezést kötnünk, akkor annyival könnyebb lesz a különválás, mert rögtön a külföldi államokkal is úgy újíthatjuk meg a kereskedelmi szerződéseket, mint külön vámterület. Ez volt a számítás.

A hosszas alkudozások eredménye azonban mégis az, hogy a kiegyezést 1907-ig hosszabbította meg Szell Kálmán, tehát 3 évvel hosszabb időre, mint szándékában volt.

Hogy a jó szándék nem sikerült, azt éppen nem mondhatjuk kudarcznak. Hasonló a dolog ahhoz, mintha egy rossz adósnak 3 évi fizetési haladékot adnánk a nélkül, hogy követelésünkről lemondanánk.

Szell Kálmán sem ejtette el Magyarországnak azt a jogát, hogy a külön vámterületre térjen át, sőt ezt a jogot éppen biztosítani igyekezett. Mert igaz ugyan, hogy a külföldi államokkal fennálló kereskedelmi szerződéseink 1903-ban járnak le, ez a legkedvezőbb idő arra, hogy

végleg jobbra vagy balra határozzunk. Ám a megállapodásban benne van, hogy a mennyiben a kiegyezés létre nem jönne, a külföldi államokkal is csak 1907-ig köthetők meg a kereskedelmi szerződések. 1907-ben tehát, a mikor lejár a meghosszabbított kiegyezés, lejárnak a kereskedelmi szerződések is s mi újra szabadon dönthetünk. A különbség csak az, hogy 3 évvel később következik be a döntés, mint tervbe vettük. A megállapodás szerint Magyarország ebbeli joga épességben meg van őrizve.

Az osztrák zilált politikai állapotok magyarázzák meg, hogy miért volt ott olyan nagy szükség erre a 3 évi haladékra.

Ez a meghosszabbítás még előnyünkre is szolgál, mert időnk marad a kiegyezés végleges megoldásának előkészítésére. Szívesen várunk három újabb évig, csak hogy a kiegyezés vajudó kérdése végre tisztességes megoldást nyerjen s törvényadta jogaink csorbitatlanul megőriztessenek.

A kiegyezési törvényjavaslat benyújtásának alkalmából részünkről készsággel beismerjük, hogy Szell Kálmán férfiasan eleget tett kitűzött feladatának s a magyar érdekeket, melyeket már annyiszor fenyegetett az elsülyedés, végre is szilárd talpazatra emelte.

Most tehát a kiegyezési villongások, melyek egész gazdasági és közéletünket annyira megzavarták, egy erélyes s hazafias férfi érdeméből véget értek. A kiegyezés lejártáig előttünk álló 8 év alatt nyugodtan megtehetjük az előkészületet az Ausztriától való különváláshoz s törvényhozásunk a reá várakozó belmunkák végzéséhez teljes figyelemmel hozzáfoghat.

Hogy ez a nyugodt, politikai izgalmaktól ment munkáskorszak bekövetkezik, ez a Szell Kálmán politikai sikerének eredménye.

Országgyűlés.

Nagy fontosságú ülése volt a képviselőháznak e hó 14-ikén. E napon terjesztette elő Szell Kálmán a kiegyezésre vonatkozó törvényjavaslatot, melyben Szell a pártközi egyezménynek híven, becsülettel eleget tett s a már-már zátonyra jutott törvényes jogainkat győzelemre segítette. Az egész Ház tüntető éljenzéssel ünnepelte Szell Kálmánt, a ki nagy, idegfeszítő s izgalmas, de sikeres munkát végzett. Maga a függetlenségi párt is elhatározta, hogy bár elveiből kifolyólag a kiegyezési törvényjavaslatot el nem fogadhatja, de az ellen obstruálni nem fog. Az ülés részletes lefolyását alább ismertetjük.

A Ház üvegfüdelét már befödtek ponyvával s a félhalmályosságban gyönyörű országgyűlési kép látható. A karzat tele van világos ruhába öltözött asszonnyal, leánnyal. A padokat már az ülés kezdete előtt sűrűn elfoglalták a képviselők.

Nagy zsidongás közt nyitotta meg *Perczel* Dezső az ülést, de alig kezdett megnyitó szavába, harsány éljenzés riadt a jobboldalon. Az ajtóban megjelent *Szell* Kálmán, a ki a testületileg bevonuló kormány élén jött.

— A miniszterelnök kíván szólni, hangzik *Perczel* szava.

— Halljuk! Halljuk!

Szell Kálmán: A mult ülésben jelentette, hogy a két kormány közt egyetértés nem jött létre. Most érdemleges nyilatkozatot tehet a gazdasági kiegyezésről. Két szempont vezette. Egyik az erős elhatározás, hogy az ország jogaiból semmit föl nem ad, a másik, hogy megtartsa azt a programot, a mit a Házban kifejtett s melynek *kötés* értéke volt. E kötetést szentül megtartotta s semmit sem tett, hogy a megszegésnek árnyéka se férjen tetteihez. Politikai és magánbecsületét kötötte hozzá. A pártközi egyezmény szerint, miután sem sikerül Ausztriával az 1867. XII. tezikk alapján megkötni a vámszövetséget, a 68-ik szakasz szerint önrendelkezéssel 1903-ig rendezni a gazdasági viszonyt. Alap gondolata az 1903-iki esztendőnek az volt, hogy akkor járnak le a kereskedelmi szerződések s az önálló rendelkezésnek mi se legyen utjában. A jelen törvényjavaslat szerint 1907-ig meghosszabbítandó kiegyezés főtartotta az egyezményt, benne van minden érdekünk, a mi gazdasági és kereskedelmi viszonyainkra, a valutára, a bankszabadalomra vonatkozik. Csak az 1903-iki határidő nincs benne, mert az 1907 végére van kitűzve. Igaz, hogy ki van tolvá a határidő 1907-ig, de ki van mondva az is, hogy kereskedelmi szerződések nem köthetők 1907-en tul, lejáratí határidővel nem bíró szerződések bármely állam kívánságára fölbonthatók és a külfölddel megkötött tárgyalások előtt új autonom vámtarifa dolgozandó ki. Ez az egyetlen pont biztosítja az ország minden jogát. A bizonytalanság lidérceze, mely most gazdasági viszonyainkra nehezedik, könnyebbedni fog s a nemzet igen jó néven fogja venni, ha érdekei megóvásával a nyugalmat hosszabb időre biztosítják. Ő nem csinált semmit, a mi az egyezmény ellen lenne, oly szigoruan magyarázta kötelezettségeit, hogy mielőtt az új szövegezésbe belement volna, előbb kérdést tett az egyezményt kötő tényezőknél. A javaslatban benne van az önálló vámterület s minden érdekünk megóvása. Meg van győződve, hogy az ország érdekeit megóvta. Diadalról nem akar beszélni. E nagy küzdelmek és keserves tárgyalások után, tudja az egyetértés lassan fog kifejlődni a két állam közt. De reméli, hogy ezután más, igazságos szellem lép a gyűlölködés helyébe.

Pelónyi Géza: Azt várják Ausztriától!

Szell Kálmán: A pártközi egyezményt is tiszteltben tartotta és most is azt vallja, hogy csak kölcsönös megegyezéssel módosítható. Teljesítette kötelességét. Itéljenek, ő az ítéletet nyugodtan várja.

Kossuth Ferencz: Az ő pártja nem fogja elfogadni a módosításokat sem, mert csak az önálló vámterületet fogadná el, de örömmel konstatálja, hogy a miniszterelnök a párt iránt kifogástalanul járt el és a pártközi megegyezést tiszteletben tartotta.

Rakovszky István a néppárt nevében kijelenti, hogy a miniszterelnök a pártközi egyezményt nemcsak hogy meg nem sértette, de meg is javította. Pártja hozzájárul a módosításhoz.

Ugron Gábor a miniszterelnök eljárása iránt elismerését fejezi ki. A pártközi szerződést nemcsak megtartotta, de oly őszinteséggel és nyíltsággal járt el, melyhez az ellenzék nem volt hozzászókvá. A határidő dolgában változtatás történt. Mikor ehhez ő és társai hozzájárultak, súlyos okuk volt: az, hogy a miniszterelnök kormánya alatt a törvényeket szigoruan és becsületesen megtartjuk és hogy az 1867. évi XII. t.-cz. szembeötlő hibájából a döntés az uralkodóra lett volna bízva és a királyt odakényszerítette volna, hogy válaszszon az igazság közt és a közt, hogy a király odasodortassék, hogy újabb tápot adjon az osztrák birodalom szétbomlasztására irányuló mozgalmaknak. Ő és társai e helyzetből akarták az uralkodót kimenteni. Egyébként most csak a közös vámterület hiveinek van joguk éljenezni s örvideni, ők csak azt látják, hogy az országnak nyugodt fejlődésre van szüksége és azután csak az önálló vámterület következhetik. Ő és társai elvük főtartásával és abban a reményben, hogy ideáljuk közel van, nyugodtan fogadják a miniszterelnök javaslatait.

Szell Kálmán miniszterelnök kéri, hogy a kiegyezési javaslatokat már a jövő hét derekán, szerdán vagy csütörtökön kezdje el tárgyalni a Ház. A legközelebbi ülést pedig az elnökség szombatira vagy hétfőre hívja egybe, a szerint, a mint a bizottságok elkészülnek a javaslatokkal.

A Ház elfogadja ezt a napirendet s az ülés véget ért.

Református lelkészek konventje.

Az idei egyetemes református konvent elhatározta, hogy a lelkészek javadalmának kiegészítése dolgában rendkívüli gyűlést fog tartani június hónapban. Ezt a rendkívüli egyetemes gyűlést e hó 14-én tartották meg Budapesten *Kun* Bertalan püspök és *Tisza* Kálmán főgondnok elnöklete alatt.

A konventet ájtatos imával *Kun* Bertalan püspök nyitotta meg. *Kenessey* Béla, a kongrua-bizottság előadója terjesztette elő e bizottság terjedelmes jelentését a lelkészek javadalmazásának kiegészítése dolgában.

A vallás- és közoktatásügyi miniszter tudvalevőleg tavaly megbízta az egyetemes konventet, állítsa össze azoknak az egyházaknak a névsorát, a melyek

méltók arra, hogy lelkészi javadalmaik kiegészíttessenek.

Ez megtörténvén, a kongruabizottság jelentése részletesen, tételenként s névszerint sorolja föl a javadalmak kiegészítésére szoruló és méltó lelkészeket. A konvent a jelentést elfogadta Antal Gábor püspök amaz indítványával együtt, hogy a lelkészi javadalmak kiegészítése már a folyó 1899. évre is megtörténjék, mert úgy is ki kellett volna már ez évre utalványozni ezt az állami segélyt. A jelentést most fölterjesztik a kultuszminiszterhez.

Ezután *Kenessey* Béla jelentést tett az egyházi adóreform tárgyában végzett előmunkálatokról. Ez ügyben egyébként a jövő évi egyetemes konvent fog végleg dönteni, a mikorra a kiküldött bizottság befejezi munkálatait s megteendi előterjesztését.

A konvent befejeztével az egyházi bíróság ült össze *Tisza* Kálmán elnöklete alatt, hogy itélkezzenek *Begedy* Lajos göngyösmelléki lelkész fölött, a ki — a hívek panasza szerint — jóváhagyás nélkül építettett lelkészlakot, azonfölül összeférhetetlen természetű olyannyira, hogy a gyöngyösmellékiek már a templomba se akartak járni, többen közülük pedig felekezetenküliekké lettek.

Az egyházmegyei bíróság *Begedyt* 100 forint pénzbírságra ítélte. Az egyházkerületi bíróság *Begedyre* nézve kimondta a hivatalból való elmozdítását. A konventi bíróság ma az egyházmegyei bíróság ítéletét hagyta helyben.

Emlékszobor, emlékoszlop.

— Az első erdélyi Kossuth-szobor és a gödöllői honvédemlék leleplezése. —

A mult vasárnap az országnak két egymástól távolos helyén, Marosvásárhelyen és Gödöllőn a hazafias emlékezés kegyeletes ünnepét ülték. Marosvásárhelyen leleplezték az első Kossuth-szobrot, mely elsőül hirdeti a kies erdélyi részek lakói előtt *Kossuth* apánk hervadhatlan, sohasem muló emlékét és dicső vívmányait, melyeket a magyar nép számára kivivott. Gödöllőn pedig az isaszegi csatában elhullott s a gödöllői sirkertben eltemetett hős honvédek jeltelen sirját jelölték meg egy emlékoszloppal, hogy hirdesse örökké: nem halt meg az, a ki a hazáért áldozta életét.

Vasárnap az egész Erdély magyarsága Marosvásárhelyre özönlött az első erdélyi Kossuth-szobor leleplezési ünnepélyére. Több országgyűlési képviselő társaságában *Kossuth* Ferencz is résztvett a hazafias ünnepen.

Az ünnepély délelőtt 11 órakor kezdődött a Széchenyi-téren, a dalárdák „Himnusza” után *Kabdebó* Ferencz tartotta az első beszédet, melyben lelkesült szavakkal méltatta a nap jelentőségét. Beszéde alatt lehullt a lepel a szoborról, mely *Kossuth* Lajost a negyvennyolczas időkből ábrázolja. Majd *Sza-*

bolcska Mihály szavalta el az ez alkalomra irt költeményét, melyben azt mondja, hogy az ő apja *jobbágy* volt, így tehát neki *Kossuth* kétszerte Istene. *Bedőházy* János tanár történelmi méltatása után *Oroszlány* István a szobrot megőrzés és gondozás végett átadta a városnak, a mire a városi hatóság fogadalmat is tett. Ezután *Kossuth* Ferencz beszélt; elfogult hangon adott kifejezést a fiu és hazafi érzelmeinek, az előbbi részére bánat, az utóbbi öröm. A szép ünnepélyt társas ebéd zárta be, melyen számos hazafias pohárköszöntő hangzott el.

A gödöllői honvéd-emléket szintén a mult vasárnap leleplezték le. Az isaszegi csatában 1849 április 6-án elesett honvédek egy közös sirban nyugosznak a gödöllői katolikus temetőben. A hazafiai kegyelet közös adakozás révén emlékoszloppal jelölte meg a közös sirt. Az ünnepélyre sokan rándultak ki Budapestről, — ott volt a honvédmeház 25 tagu küldöttsége is, melyet az ünneplő közönség lelkesedéssel üdvözölt.

A temetőben a siremlék előtt egy ősz öreg lelkész, *Andorfer* Alajos, a 85 éves vecsési plébános fényes papi segédlettel szentelte be az eddig jeltelen sirt, aztán visszaemlékezésekben gazdag beszédet mondott, mert neki jutott ötven év előtt a szomorú kötelesség, hogy a haldokló hősöknek feladja az utolsó kenetet s ő is temette el őket Gödöllőn, a hol akkor plébános volt. Beszéde után leleplezték az emléket, mely fehér terméskőből készült alapon, ágyutalpon álló gyászba borult Pannónia alakját mutatja, jobbában cserkoszorúval, baljában magyar koronás s lefelé hajtott zászlóval. A Himnusz eléneklésével zárult a kegyeletes szép ünnepély.

KÜLFÖLD.

A francia kormány bukása. A Dreyfus-pörből származó izgalmaknak megint áldozatul esett Franciaországban egy kormány; szinte különös ok és előzmény nélkül szavazta le a parlament a kormányt, mert a Dreyfus-ügy fejleményét nem tartjuk alkalmas eszköznek arra, hogy életerős, tevékeny kormányzat elhagyja érte a helyét. A Dupuy-kormány lemondásának előteréül a rendőrségnek a zavargások elcsendesítésére irányuló erőszakos föllépése szolgált. Ezt egy szocziálista képviselő meginterpellálta, majd mások is szóvá tették a parlamentben s a szavazásnál a többség nem vette tudomásul a miniszterelnök válaszát. A kormányt a parlamenti többség e bizalmatlansága arra indította, hogy beadta lemondását. Mint már mult számunkban jeleztük, nem fektetünk nagy súlyt a francia kormányválságra, mely már annyiszor és oly kiesinyes okok miatt is előállott a közelmúltban.

MI UJSÁG?

Stefánia főhercegasszony Sopronmegyében tartózkodik mostanában s a báró Bornemisza család sághi birtokán időzik.

Aranylakodalmas fiatal pár. Megható kedves hirt veszünk Temesvárról. Az ottani anyakönyvi hivatalban a minap egy közel 80 éves öreg ember F. J. 48-as honvéd kötött házasságot egy 70 éves asszonnyal, aki már 50 év óta az életpárja. A szabadságharcz kitörése alkalmával szerettek egymásba s nem is mentek paphoz, aki akkor talán valahol csatára vezette a hős honvédeket, hanem csak úgy *halkézzől* esküdtek össze. A mézes napok sem tartottak sokáig, mert a legény elindult a haza védelmére. A harc után félszázadig éltek együtt a szerelmeseik s most, hogy aranylakodalmukat ünnepték, fiaik és unokáik kérésére megtartották az igazi esküvőt. Az anyakönyvesnél vagy husz unoka volt jelen az öregszüllők esküvőjén, a kikre a temesvári-józsefvárosi templomban két hét múlva adják az egyházi áldást.

Csikós-szobor az új királyi palota előtt. Az új királyi palota magyar jellegét az építő-bizottság minden részében ki akarja tüntetni s ezért az új lovarda elé hatalmas szobor-csoportozatot állítanak, a mely egy szilaj mént elővezető csikóst ábrázol. Az óriási méretű szobron most dolgozik ifjabb Vastagh György, ki a szobrot még az idén elkészíti, hogy már a párisi világkiállításon bemutathassa.

A szultán betegsége. Konstantinápolyból kerülő uton érkezett jelentések a legbiztosabb forrásból tudatják, hogy Abdul-Hamid szultán súlyos beteg. Az Yldiz-palotában e miatt nagy a zürzavar. A szultán, ki 1842. szept. 22-én született, ez idő szerint 57 éves. Mint fivérének, V. Murád szultánnak utódja, 1876. augusztus 31-én került a trónra.

Petőfi s a kezdő poéta. A minap elhunyt Merkler József tolnamegyei főorvos életéből a következő jóizü apróságot jegyzik fel:

Orvosnövendék korában szorgalmas munkatársa volt az Életképek-nek s ha verset vitt a szerkesztőségbe, Petőfi bírálta. Ha jó kedvében volt, megdicsérte és váltig mondogatta:

— Ugyan minek is állt be nyuzónak, öcsém? Hagyja ott a mediczinereket és legyen poéta!

Ellenben ha haragos volt, mérgesen förmedt rá a szegény orvosnövendékre s amugy magyarosan összeszidta, dohogván, hogy minden mezitlábás s hancz a Parnasszusra akar mászni.

Százhuszonhét éves asszony. Arkanzaszban meghalt nemrégiben egy Nora nevű asszony, aki százhuszonhét évig élt. Utolsó napjáiig résztvett a mezei munkában és sohasem volt beteg. Halála napján

szokatlan kimerülés vett rajta erőt s a hozzátartozói lefektették az ágyba. Alig tette le a fejét a párnára, elaludt örökre. Utóbbi éveiben annyira lesoványodott, hogy csak csont és bőr volt. Ereje azonban sohasem hagyta el. Érdekes, hogy soha életében nem evett húst, csak növényi eledelkkel táplálkozott.

Főúri kovácsmunka az ágyuöntő szobrán. Megemlékeztünk már lapunkban arról, hogy az ágyuöntő székely hősnek, Gábor Áronnak szobrot állítanak szülőfalujában Bereczken s az első adakozó gróf Teleki Arvéd volt. A nemes gróf a következő fentkölt, hazafias gondolkozását tanúsító levelet írta a szoborbizottsághoz:

„Tekintetes szoborbizottság! Gábor Áront az erdélyi szabadságharcz legkiválóbb hősének tartom. Ő meghalt a hazáért úgy, a hogy a többi hős, ő küzdött a csatában, mint azok, de ő érdeme nagyobb, mert ezenfelül az ellankadt, sőt a már elfásult lelkekbe tudott új erőt önteni: egy egész országot rázott fel a csüggedésből és Bem dicsőséges csatáihoz nemcsak az ágyukat szállította, hanem mindenkit meggyőző példája által lelkesített harcsokat is és mindezt komoly munka és férfias tevékenység által. Ilyen emberekre a mostani békés időkben is tömegesen van szüksége a hazának. Az ilyen példát az utókor számára különösen ki kell emelni; állítsunk tehát nagyszerű emléket Gábor Áronnak.

Én ezennel 100 forinttal járulok hozzá és 9 meg 10 éves két fiam is erejükhöz mérten küldenek megtakarított, munkán szerzett filléreikből 10 frtot. Ezenkívül magamra vállalom — mihelyt a szobor végleges rajzait és méreteit megkapom — hozzáillő kovácsolt vasrácsot tervezni és készíttetni saját gépműhelyemben, költséggel; magam és fiaim is fogunk rajta dolgozni. Tisztelettel

Teleki Arvéd gróf.

Méreg a kolbászban. Hajdu-Böszörményből írják, rejtélyes ügy foglalkoztatja most a rendőrséget. Biró Sándor földműves szoros összeköttetésben volt Oláh Mihály tönkrement gazdálkodóval. Biró 190 forinttal tartozott Oláhnak és két temetkezési egyletbe is beíratta. Pünkösöd második napján Biró kolbászt küldött hitelezőjének ebédre. Oláh azonban az első falatnál megérezte, hogy a kolbásznak keserű, égető íze van. Gyanakodni kezdett és macskájának vetett egy darabot. A gyanu alapos volt, mert a macska néhány percz múlva megdöglött. Az eset kiszivárgott és a rendőrség megindította nyomozást, a melynek folyamán Biró Sándort letartóztatták. A megmérgezett állat beleit felküldötték Budapestre, a hol vegyvizsgálat alá veszik. Biró azzal gyanúsítják, hogy Oláht azért akarta megmérkezni, hogy megszabaduljon tartozásától és hogy a temetkezési egyletekből a biztosított összeget felvehesse.

Bátor életmentő. *Krizsán* János borbándi lakos József nevű 5 éves fia az Ompoly kiáradása alkalmával a mint a pillangók után szaladgált, a hid széléről oda esett be, a hol a víznek legsebesebb folyása volt. A rögtön összeesődült nép jajgatása és segély-

kiáltása eljutott a legközelebbi utcában lakó Juhász János borbándi segéd-anyakönyvvezető föléhez, a ki rögtön odaszaladt és látva a nagy veszélyt, hábr ünnepi ruhájában volt is öltözve, magát ruhástól a veszélyes hullámok közé dobta. A körülbelül 3—400 méternyi távolságra lesodort kis fiut szerencsésen utólérte és a körülálló sokaság bámulatára életének kockázatásával a szárazra vitte. Ott eszméletre hozta úgy, hogy most már minden életveszélyen túl van. A bátor életmentő már az 50 év körül jár és családos ember.

Szimon Anna árvája meghalt. Nem olyan rég történt, hogy a magyar születésű Szimon Anna énekesnőt Bulgáriában megilkolták. A boldogtalan leányt volt kedvese Bojesev Decskó kapitány, a fejedelem szárnysegéde és Novelies filippopoliszi rendőrfőnök ölte meg. A két alávaló embert utólérte a földi igazságszolgáltatás sujtó karja, mint a kettőt felakasztották. Áldozatuknak, a szegény Szimon Annának egy kis lánykája maradt, a Bojesev Decskó leánya. A kis Gena egy ideig Szófiában volt. A bíróság huszezer frankot ítél meg a kis árvának, de nem volt, a ki ez összeget megfizesse. Erre a kis leány nagyapja, Szimon Péter budapesti kereskedő a kis árvát Budapestre hozta. Szimon Péter kétszer is irt a bolgár fejedelemnek, hogy fizesse meg a törvényszék által megítélt huszezer frankot a kis Genának. Még választ sem kapott, pedig a szófiai osztrák-magyar konzul is beleavatkozott a dologba. Genuska szépen serdült, okos, beszédes jó gyermek lett belőle, de az idén egyszerre csak el kezdett köhögni, a legborzalmasabb betegség támadta meg gyöngye tüdőjét. Orvosi segítség sem használt. Hat héttel ezelőtt a Szent-László-kórházba került s minap reggel meghalt az ártatlan teremtés. Halálos ágyánál öreg nagyszülei zokogtak.

Tűz. F. hó 10-én Nova községben ismeretlen okból Rozsonics Pál lakóháza kigyulván, 4 lakóház az összes melléképületekkel együtt leégett, és nevezett gazdának 7 drb szarvasmarhája és 3 drb lova is a pusztító elem áldozatává lett. A dühöngő szélben valóságos istenítélet volt e tűz, és csak a községi tűzoltók erőfeszítése volt képes határt szabni neki.

Jókedvű halálfia. Temesvárott, minap sajtáságos eset keltett nagy riadalmat. Hausvater Rezső 43. ezredbeli törzs-szakaszvezető, ki nem tudta elérni, hogy áttegyék Karánsebesre, a hol kedvese lakik, tegnap megunta a várakozást és ezred pénzéből 90 forintot magához véve, Karánsebesre szökött. Csakhamar azonban megbánta tettét s minap reggel visszajött Temesvárra. Itt revolvert vásárolt s kiment a gyárvárosi temetőbe, a hol édes anyja sirján mellbe lötte magát. A golyó átfurva testét, hátán ismét kijött. A dördülésre egy éppen akkor bejövő temetés halottas népe oda rohant az életunt katonához s maga a temetkező pap csavarta ki kezéből a revolvert, melyet másodszor is magára fordított. A szerencsétlent kocsira tették s ő a közönség nagy ámulatára rögtön cigarettára gyújtott, utközben dalolt, sőt két korecsma előtt megállította a kocsit s mindenütt megivott egy-egy pohár bort. Csak mikor

a katonai kórházba értek, roskadt össze ájultan a rettentő vérvesztéstől; az orvosok különben azt hiszik, hogy a golyó nem ért nemesebb szerveket s az életunt embert megmenthetik.

Zendülés egy oláh községben. Lugos közelében Petrosza községben minap zendülés volt. Grotkasz Ernő ottani nagybirtokos legelőjéről kizárta a község oláh lakosságát, mire az oláhok kaszákkal, baltákkal felfegyverkezve Grotkasz kastélya elé mentek és megtámadták a földbirtokos gazdatisztjeit. Grotkasz segítségért sürgönyözött az alispánhoz, mire Issekutz főjegyző és Juhos aljegyző csendőrökkel mentek ki Petroszába. Nagynehezen sikerült nekik a zendülőket lecsendesíteni.

Meghalt a vonaton. Jakobi Áron 48 éves vasuti hivatalnok minap délelőtt a debreczeni vonattal a fővárosba akart utazni. A szajoli állomáson rosszul lett s egyik utitársát arra kérte, hogy vizet hozzon neki. Mire azonban ez a vizzel megérkezett, eszméletlenül összeesett. Később magához tért, de csakhamar az utasok nem esékély rémületére újból lebukott a padról s mire a vonat Szolnokra ért, meghalt. Szívszélhűdés érte. Beszállították a halottasházba, ahonnan a minap temeték.

A póttartalékosok felmentése a hadgyakorlatok alól. A honvédelmi miniszterium a nagy nyári mezei munkára való tekintettel már röviddel ezelőtt külön rendeletet bocsátott ki a honvédkiegészítő-parancsnoksághoz, hogy a póttartalékosok ez időben a nagy hadgyakorlatokra való behívástól a lehetőség szerint felmentessenek.

Összeomlott emeletes ház. Nagy szerencsétlenség történt Debreczenben, mint levelezőnk jelenti. A főtéren egy bontás alatt levő emeletes ház minap délután irtózatos robajjal összeomlott, maga alá temetve a rajta dolgozó munkásokat. Hat napszámos dolgozott a falon. Egyike közülük az emeleti ablak felső részéből ütött ki éppen egy téglát, mikor a mennyezet s a falak nagy robajjal összeomlottak. A hat munkás lezuhant a magasból a törmelék közé. Négy könnyebb sérülés árán menekült. Balogh József és Kapás Sándor munkásokat azonban a ledőlő fal maga alá temette és súlyosan megsérlette. Eszméletlenül állapotban szedték ki őket a törmelék közé.

ELSŐRANGU HAZAI GYÁRTMÁNY.	
Gőzcseplők	Pontos cím : ELSŐ MAGYAR GAZDASÁGI GÉPGYÁR részvénytársulat BUDAPESTEN.
	Magyarország legnagyobb és egyedüli gazdasági gépgyára, mely a gazdálkodáshoz szükséges összes gazdasági gépeket gyártja.
Borprések	Rendelések megtétele előtt kérjük minden szakszavagó kérdéssel bizalommal hozzánk fordulni. RÉSZLETES ÁRJEGYZÉKKEL és szakszerű felvilágosítással díjmentesen szolgálunk.
Verőgépek	Szecskaavágók Morzsolók

GAZDASÁGI DOLGOK.

Az istállótrágyáról.

Irta: Korek Kálmán.

V.

Az istállóból naponkint kikerülő trágyát ne szórjuk szét az egész telepre, hanem ennek csak kis részére, hogy vastagon széthányva, ne száradjon tulságosan ki. A ló, szarvasmarha trágyáját a telepen úgy kell egymás mellé rakni, hogy egymással jól összekeveredjenek. Az így épülő trágyadombot nyáron hetenkint legalább egyszer, — legjobb alkonyat tájban ezt tenni, — télen pedig 2—3 hétben egyszer, vagy esetleg még ritkábban is, a trágyalé-kutban összegyülemlett trágyalével megöntözzük, hogy a tulságos fölmelegedésnek elejét vegyük.

Nagy szárazságban, a mikor esetleg trágyalé nincs a kutban, a trágya öntözésére kutvizet is használhatunk. Az öntözéshez valamilyen régi sajtárt vagy kannát használhatunk, a mit egy rudra erősítettünk.

Hogy trágyánk a telepen sokat ne apadjon, tegyük úgy, hogy reggel, mikor a jószágot kihajtjuk az istállóból s este, mielőtt éjjelre bekötnénk, hajtsuk végig a trágyarakáson; ezek majd eleget fogják *tiporni* és puhítani. Ha tehenünket nappal nem verhetjük ki a legelőre, tanácsos lesz a trágyadombra eresztetni, de előbb 2 méter magas *korláttal* körül kell venni az egész telepet.

A ki lejtéses telepet csinál, annak sohse lesz szalonnás trágyája, a ki pedig öntözi és tipratja, annak nem lesz elszenesedett, elromlott, hanem szép egyenletes, barnaszínű istállótrágyája.

Azt talán fölösleges is megjegyezni, hogy az udvaron lehető minden *hulladékot*, — kivéve a vakolatot és a rostaaljat — ezélszerű a telepre hordani, ezeken kívül iszapot az árkokból, galamb- és tyuktrágyát, falevelet és több efféléit.

Őszszel és tavaszkor, mikor rendszeren sok eső jár, a trágyalé-kut esordulásig meg szokott telni. Ha ez bekövetkezik, ne engedjük a levét kifolyni, hanem rakjunk egy háromnegyed részben kutvizzel megtöltött hordót kocsira és merjük tele trágyalével. Ezt őszszel a rétre vagy a gyümölcsösbe széjjel öntözzük, tavasszal pedig szintén ezen helyekre viszzük, vagy pedig a fiatal takarmányrépát öntözzük meg vele. Valamennyien hálásak lesznek érte.

Mondottuk már, azt, hogy a trágyarakást másfél méternél magasabba nem kell rakni. Ha elértük ezt a magasságot, a telep második felét kezdjük megtölteni. Amíg a második felét lassankint töltögetjük, addig az előbbi trágyarakás érik. Érne azért kell hagyni, hogy a trágya a szántón gyorsabban

fejtse ki hatását. Ez az érés három hónap alatt teljesen befejeződik, amiért is, ha van üres szántónk, arra ki is hordatjuk.

A trágya alkalmazása.

Mikor a trágyát hordjuk, vigyázzunk arra, hogy ne előbb a rakás tetéjét, aztán a közepét és utóljára az alját fuvarozzuk el, hanem jelöljünk meg egy keskenyebb sávot a trágyán és ezt rakjuk szerre, felülről egész az aljáig ásva. Ezzel egyenletesen érett trágyát kap földünk.

A kihordott trágyát a szántón apró rakásokba rakva, a kihordás befejeztével rögtön széthányjuk, egyenletesen elosztva és jól felaprózva. Így széthányva, akár egész télen el lehet a trágya anélkül, hogy hiba volna, ellenben rakásokban sokat veszít értékéből és utána „buja foltok” lesznek.

Ahol kihordás után a trágya hosszabb ideig kupacokban hagyatott, mialatt a reá eső esővíz kilugozta, a rá következő vetésben a kupacok helyén sűrűbb növekedési helyek — buja foltok — lesznek láthatók, melyeknek jelenléte nemesak hanyagságot árul el a gazdáról, hanem még kárrel is jár. Az ily helyen azért nő a vetés sűrűn, mert a trágya legjava az eső által egy kis helyre mosatott, ahelyett, hogy szép egyenletesen jutott volna az egész táblára belőle. Ha a gazda azt akarja, hogy ne csak kis foltokban, hanem az egész földjén, úgy mint a buja foltokon, sűrű és magasra növő vetése legyen, akkor tegye meg azt, hogy a trágya levét ne engedje elfolyni; mert úgy, a mint a kupacokban kimosta az esővíz a trágyát, úgy mossa az ezt már az udvaron is, ahol pedig jó trágyatelep nélkül a kifolyó lé — a trágya lelke — kárba vész.

Nyáron vagy általában meleg időben hordva ki a trágyát, nem szabad sokáig eltergetve hagyni, hanem 10—12 cm. mélyen keskeny barázdákat szántva, borítsuk gyorsan alá; télen nem baj, ha akár egész télen eltergetve borítja a földet.

Ha válogathatunk érettebb és frissebb trágya között, akkor homokföldre érettebb, kötött talajra pedig friss, azaz szalmás trágyát adjunk, ugyisintén takarmánynövény alá frissebbet szórjunk, kivéve a takarmányrépát, a mely tudvalevőleg sok és érett trágyát kíván. Általában azt lehet mondani, hogy mentől rövidebb idő múlva trágyázhatunk meg egy darab földet, annál érettebb trágyát használhatunk, annál ritkábban kell a telepről ezt kihordani, míg ha csak hosszabb idő után trágyázhatjuk, jobb lesz a szalmásabb trágya.

Váltógazdaságnál a trágya négy hónapnál nem is igen marad tovább a telepen, mert a hol péld. tengerit és répát is termelnek, ott tavasszal a takarmányföldet, őszszel a répa földet és télen a tengeriföldet trágyázhatják meg. Gabona alá közvetlenül csak kevesebb és érett trágya való. Bab vagy mag-

bükköny alá sohasem jó trágyázni, mert különben ezek csak örökösen virágznak, de magot nem kötnek.

Mielőtt rövidke kis cikkemet befejezném, még egyszer lelkükre akarom kötni, hogy kövessék tanácsomat, ügyet se vessenek azokra, kik a régi rossz szokás mellett beszélnek, hanem tegyék meg azt, a mit jó lélekkel elmondottam, mert ne feledjék:

A milyen a trágya, olyan a termés!

Szarvasmarhák felfuvódása (dobkór).

A felfuvódásról a nyári meleg idő beálltával hasznos is, időszerű is beszélni, mert ez az évszak az, a melyben szarvasmarháink, de juhaink közül is oly sok lesz a dobkór áldozatává.

Lássuk a bajt közelebbről:

A felfuvódást, hogy úgy mondjuk csak két növényféle okozza, ez a *here* s a *luczerna*. Miért is mindig veszedelemmel jár azoknak *zölden* való etetése, történjék az az istállóban vagy legelőn.

E takarmányok etetésének veszedelme különösen akkor van fokozva, ha állataink oly luczernát vagy lóherét esznek, melyet nap sütése lábán erősen átmelegített, vagy meglévén kaszálva, halomba rakva erjedés közben átmelegedett.

Hosszas gazdatiszteskedésem ideje alatt, reggel a *harmatos*, még a nap által át nem melegedett herére kihajtottam a birkát, séta közben ettek is belőle és sohasem lett baj, mert még nedves volt. De ha a juhász észrevette, hogy felszáradt a harmat s a *here* a naptól átmelegszik, lóhalálba terelte le róla a nyáját; mert ő ugyan nem tudta, hogy a herében levő, a nap által átmelegedett ezukor az állat beleiben veszedelmes gázokat képző erjedésbe megy át — de tudta azt, hogy ha nem siet, valamennyi birkájának ég felé fog állani a lába a száraz meleg herétől.

Ha a felfuvódást el akarjuk kerülni, szemünk, eszünk ott legyen az állatok herével, luczernával történő etetésénél, mert nagy baj származhatik a gondatlanságból.

Az is igaz, hogy teszem, egyik birka a felfuvódást megkapja, meg is döglik tőle, holott vele együtt legelészett másik, egészséges maradt. Függetlenül az állatszervezettől is, kapja-e a bajt vagy nem?

A gazda minden esetben előzze meg a bajt s soha, semmi körülmények között, herére, luczernára — különösen ha borus időben nedves az esőtől, vagy harmattól — ne ereszze kérődző nyáját legrövidebb időre sem, megbízható ember felügyelete nélkül.

Ha pedig valaki kaszált luczernát, herét akar istállóban etetni, az ne hagyja e takarmányt nagy halomban átmelegedni, erjedni, hanem terítse szét az istállóban vagy egy lábnyi rétegben, hadd hűljön le, ha esetleg felmelegedett volna. De ekkor se sokat adjon belőle a birkának, 3 kilogrammnyi mindig elég egyszerre.

Azt mondja erre olvasóm, hogy vigyázatot ajánlok, de hát mi történjék akkor, ha e nagy figyelem dacára a baj mégis meggesett? Hát ha van hamarosan állatorvos, azt jó hivatni, de ha nincs, akkor csak *hidegvérűségünket ne veszítsük el* és segíthetünk magunkon. Egy egész sereg módja van ennek. A szegedvidéki bojtár egy marék sót dob egy liternyi vízbe, az ott feloldódik. Aztán a sóvizet az állat torkába önti.

A dunamenti juhász belehajtja a betegnek látszó állatokat a csekély mélységű vízbe s hideg fürdőt vétet velök.

A drávamelléki sokácz neki áll s agyon hajszolja az állatot s félórai, egyórai kergetés után lelapul annak felfuvódott hasa. Ismertem egy gazdát, ki erősen felfujt marháját úgy menti meg, hogy két ruddal tartja a lábain, mihez négy ember segítkezik neki. Ő pokróczot terít az állat hátára s hideg kutvizzel öntözi azt.

De lehet oly nagyfoku a felfuvódás, hogy az előadott javaslatok nem használnak!

No, ez esetben csak le ne essék az állat a lábáról, mert, ha egyszer leesett, akkor vége is van!

Ilyenkor előveendő a trokár (szurócsap), aztán az állat csipője s a bordák közötti hely közepén balról, hol a bendő legfeszültebbnek látszik, fakalapács segélyével, egy ütésre bemélyesztjük a trokár hegyét és a hüvelyét, ekkor kihuzzuk a csapot, mire aztán a gáz a hüvelyen át sipolva tódul kifelé. A kimosott sebet meg vászonnal kötjük be, hogy a legyek be ne köpjék. De megmondom mi történjék künn a mezőn az erősen felfujt állattal, hol trokár sincs: Éles, hegyes bicskával átszurjuk a jelzett helyen a bendőt, aztán nádszálat dugunk a nyílásba s mire a gázak kitódultak s megint csak betapasztjuk a sebet.

Az elmondottakból látható, hogy mesterségére termett juhász vagy gulyás ember jószága felfuvódás miatt el nem pusztulhat, ha csak az illető a fűzfa árnyékban nem lopja a napot. [Jankó Szilárd.]

Mi által lehet a gyümölcsöt a férgekől megóvni? A gyümölcsnek a férgek által való megtámadtatása ismert okokra vezethető vissza. Általában úgy áll a dolog, hogy a teljesen elkülönített gyümölcsök sokkal kevésbé vannak a támadásnak kitéve, mint a levélszerű szervekkel, főleg levelekkel összekötöttek. A férgek a gyümölcsbe lépésük helyét rendszeren elrejtik, egy levelet hozván arra, melyet bizonyos ragadós anyaggal odatapasztanak. Ha tehát a gyümölcsöt meg akarjuk őrizni, védeni kell azt, és vigyázni kell, hogy a levéllel érintkezésben ne maradjon. A rovarpusztító szerekkel, különösen a nikotin tartalmu folyadékkal való mosogatás igen kedvező hatású nemcsak a konzerválás, hanem a szépség tekintetében is.

A kolduló barát.

n-
m
na-
tor
nk
ek.
gy
az
szó
dőt

aj-
tán
egy
eg,
ber
ára
az

ról,

n az
ról,
pács
gyét
mire
felé.
ogy
tör-
hol
k a
nk a
csak

égere
ródás
füzfa
rd.

ni? A
sa is-
áll a
sok-
mint a
öttek.
en el-
os ra-
gyü-
és vi-
marad-
ikotin
edvező
zépség

MULATTATÓ.

Az öreg Bagiról.

A híres csongrádi aranyparasztról, kinek unokái az Alföld több városaiba szerte származtak s Félegyházán is sokan laknak, mostanában a lapok sok jóízű apróságot közölnek.

Az 1886-ban elhunyt paraszt-milliomos immár egészen legendaszerű alakká válik a néphitben, s így történik, hogy felőle a valóságtól távol álló meseszerű dolgokat beszélnek. Értelmes, eszes és mindenekfelett dolgozó ember volt az öreg teljes életében: ennek köszönhetette vagyonának csodás gyarapodását. Meg is őrizte erejének rugékonyságát késő vénységéig, mert még 85 éves korában is lóháton járt tanyáira (86 éves volt, mikor meghalt.)

A nagy alföldön még ma sem veszett nyoma az öreg Bagi uram emlékezetének.

Pedig nem volt sem tudós, sem író, sem politikus, hanem egyszerű gazda ember. A ki ott lakott apja egyszerű földmives házában, de a ki egyszer Szögédében megvett a licitáczió egy gulyát s azt azon menten ki is fizette a eszmaszárából előhuzott kék zsebkendőjéből.

Híres is volt Bagi József tanyája messze földön, pedig Bagi uram maradt mindig a régi, egyszerű gazda ember, éppen olyan mint apja ura volt, a kintől nemcsak földet, de józan életet, becsületességet és takarékoságot is örökölt.

Nem is gondolt másra, csak hogy növekvő fiai is olyanok legyenek, mint ő la. Egyszerű, becsületes gazdaemberek.

Hanem hát ember tervez, Isten végez.

Négy fiai közül különösen kettő nagyon szerette a könyveket. Jogászok is voltak, de az akkori politikai zürzavar is közrejátszott, hogy tanulmányikat nem végezhatték be.

Az egyik fiu mohó étvágygyal szedte magába a tudományt már otthon, a falusi iskolában is.

Az öreg tanító lelkére beszélt Bagi uramnak.

Bagi uram eleinte hallgatni sem akart az öreg mesterre.

— Éh, mondogatta, van a világon elég uri puja, hadd maradjon a tudomány azokban.

De az öreg mester nem tágitott. Szerenese, hogy Baginé asszonyom is a mester pártján volt. Így aztán szép szerével körül vették Bagi uramat. A fiut városba vitték tanulni.

Bagi uram megmondotta azonnal, hogy ő ugyan mindent áldozni fog a fiu tanulására, de aztán csitt! Az ősi birtok ugyan meg se mozduljon, különben még a sirjából is feljár.

* * *

És a fiatal Bagiból ember lett ám. Az öreg mesternek igazsága volt! De azért az öregnek mégis fájt valami. Ugy szerette volna, ha utódot hagyna maga után. Nem tudóst, nem híres embert, hanem olyat mint ő. A ki szereti a falut, a földet, a jószágot. A ki az ősi tanyán maga is megkóstolja a gazda életét, hej, mert csak ez az élet, az igazi élet, mondogatta. És ilyenkor úgy elérzékenyedett az öreg, mint a gyermek.

* * *

A Bagi uram házában szokatlan öröm van? Levél érkezett a „fiutól.“ De milyen levél. Tele örömmel, reménnyel és vigasztalással. A fiatal Bagi házát meglátogatta a gólya madár és hozott egy egészséges, szemre való fiut.

Mikor az öreg Bagi erről értesült, megcsillant a szemében a könnyü. A tiszta örömek könnyüje volt ez. Mintha egyszerre megifjodott volna az az öreg ember. Mint valami jós, úgy szólalt meg remegő ajka.

Ebből a fiuból gazdálkodó lesz. Mindegy, ha könyvekből fogja is tanulni a gazdálkodást, de gazda ember lesz. Es álmában ott látta az öreg az unokáját a tanyán a munkások közt. Hogy beszél, hogy adja a tanácsokat!

* * *

Az öreg Bagi keresztelőre készül. Hej nagy dolog ez! Urak közzé kell mennie: de már mindegy. Hiszen alig várja, hogy megláthassa azt az apró jószágot. Baginé asszonyom hiába kéri, hogy cseréljék ki az ünneplőt ujjal, módosabbal. Bagi uram szörnyü haragra gerjedt.

— Én holtig az maradok, a ami apám-uram volt, egyszerű földes gazda. Ha szégyel a fiu, akkor maradjon magának.

A boldog percz megérkezett. Bagi uram karjai közé vette kis unokáját és megcsókolta. Édesen, igazán, mint csak az igaz lélek szokta.

Este volt. Az öreg itt is, mint egész életben korán nyugvóra készült. Ott várta már a selyempaplanos ágy.

— Jó, jó — mondta az öreg — csak hagyjatok magamra.

Ugy történt. Akkoron pedig fogta magát az öreg Bagi, leterítette subáját a parkettes padlóra és aludt boldogan, mint egy király.

Későbbben benyitottak az öreg szobájába és meghatva látták, hogy az öreg hü maradt egyszerű életéhez.

Másnap kocsiba akarták ültetni. Az édes fia tulajdon kocsijába.

— No bizony, szólott az öreg, majd én becsukatom magam abba a kerekas hidlásba.

— Hja, az öreg csak az ő „Sárgájá“-nak hátán érezte magát jól. Okos ló volt az nagyon.

Beszélik, hogy az öreg felkuporodott a hátára,

behuzta magát a subájába, ott szépen elszenderült s a Sárga hűségesen elvitte őt arra a tanyára, a melyekre éppen menni akart. Ott persze minden lélek aludt. A Sárga megállott jámborul az ajtaja előtt és ott állott csendesen, mire ő rögtön felébredt és a netán ácsorgó eselédeket ösztökélte.

Hát ilyen volt az öreg Bagi uram élete!

APÁK BÜNE.

— REGÉNY. —

(Folytatás.)

Irta: **Buday Barna.**

(25)

Sándor teáját kavargatva, mosolyogva fogott hozzá. „Oh nem a saját számlám terhére kockáztatom meg ezt a vállalkozást. Én csupán szerény közvetítője vagyok azoknak, akik önt le akarják foglalni a világtól a saját számkra . . .“

(A kik nekem irgalomkényeret akarnak adni, — gondolá Margit.)

„. . . Ketten is vannak, a kik erre pályáznak. Szabad tetszése szerint választhat közöttük, én nem kívánom önt befolyásolni.“

„Reményem, nem keres ön sok jogezimet ehhez a kisajátításhoz“, — szölt Margit, a ki egy pillanat alatt visszazökent keserű hangulatába. „Ön tudja, nagyon olesó vagyok.“

„Oh kérem ne legyen olyan keserű. Én csak két pályázatot jeleztem; van ezeken kívül még egy harmadik is, a kitől azonban nem kaptam mandátumot. Nekem igyekeznem kell arra, hogy ennek a harmadiknak az esélyeit rontsam s épp ezért mondtam, hogy esábitani fogom önt. Tehát mégsem olyan olesó ön, a mint gondolja.“

Margitnak pir szökött az arcába a magyarázat alatt, Sándor jónak látta folytatni az előadást.

„Tehát kezdjük meg a versenytárgyalást. Az egyik pályázó egy öreg ur. Kis falucskában lakik. Egyszerű, kedves, becsületes ember. Nekem szeretett s tisztelt rokonom. Két leánykája van; egyik 14, a másik 16 éves. Szelid, jó teremtések ezek is. Anyagi viszonyaik nem fényesek, de a szükség is ismeretlen vendég náluk. Életük nyugodt, zajtalan. A papon és jegyzőn kívül

alig fordul meg ott uri ember. Egymásnak élnek csupán, de ennyi elég nekik, mert a „másik“ mindegyiknek teljesen betölti az életét. Hallgatólagos szerződés van közöttük, a mely szerint minden egyes arra igyekszik, hogy a másiknak örömet szerezzen. A mi örömük meg bánatuk van, azt megosztják s ez az osztás az egyiket fokozza, a másikat csökkenti: ez a szeretet matematikája. S e kedves családi élet keretűl képzeljen ön el egy szelid, mosolygó szép vidéket. Minden oly nyílt itt, mint a becsületes ember lelkiismerete. Ameddig a szem ellát, termékeny rónaság terül el, melyen a szél nyaranta sárga kalász-tengert ringat: és ez a tenger az élet tengere. Hallani fogja ön nyári estéken, a mint az arató leányok ajkáról dal kél, oly vidáman, üdén, mintha kedélyük egész napon rózsabokrok alatt bujkálva, harmatesőt vett volna. Megelevenülnek ön előtt a költeményekben olvasott képletek: a kiesi toronynak szivetmegnyugtatóan, imádatserüen

hangzó hangja; ez az ákáczillattól fűszeres levegőn szűrődik át; belebűg a pázsitos rétről hazatérő nyáj kolompja; innen-onnan egy vakkantó kutya egészíti ki ezt az összhangot s majd, mikor odafent a sötét egekben az összes lámpások kigyuladnak, bus koncert akkordjai jutnak el a meszsziből, a melyeket béres- és pásztorgyermek, a népköltészet ez utolsó

Tó partján.

letéteményesei csaltak elő furulyáikból. Ott a kis fehérre meszelt szobácskában ilyenkor már estebéd után vannak; elmondják egymásnak mit tettek s eldicsekednek apró reményeikkel, a melyeknek kis gazdálkodásuk önmagukat jutalmazó gondjai napról-napra új anyagot adnak. S a mikor odabent a lámpavilág kialszik, ez azt jelenti, hogy ők alusznak már s apró reményeik színes virágain gyönyörködnek álmukban, melyből az életet adó harmatos reggel illatára ébrednek. Így élnek ők hárman és az idők csak összébb forrasztják szíveiket, mert kedélyüknek minden gazdagságát csak egymás között osztják meg s bizonynyal hitetlenül esóválnák fejüket, ha azt hallanák, hogy vannak balgák, a kik e kincsből az egész világot kívánják részeltetni s csak épen az a kis kör fázik a szegénységtől, a melyet otthonuknak neveznek. A gazdagoknak ebbe a birodalmába akarom én önt bevezetni, a hol három jóssággal és szeretettel

tele sziv van tárva ön előtt; lépjen be közéjük a negyediknek.“

Margit elmélázva felelt.

„Ön nagy csábító, de ez a világ, a melyet bemutatott, nem egy ilyen száműzöttnek való, a ki a titkolt keserőségek betegségét vinné magával. Oh a szeretet nem olyan gyümölcs, a melyet egy idegen fáról leszakajtván, élveznünk lehetne. Annak zamatát csak az érzi, ki termelésében részt vett. Ennél a méznél inkább való méreg én nekem. Ne vigyen ön engem azok közé.“

„Hát jól van; bevezetem tehát önt olyan üveg-házba, a hol mérgesnövények is lesznek. Itt van az, ugyanazon légkörben, a melyben eddig élt. Ne változzék a szentér semmit sem. Lássan ön azokat az emberek, a kik titkos megvetést vagy gyűlöletet ébresztettek szívében. Lássan bele fitogtatott boldogságuk, jólétük s nagyzásaik nyomorultul sivár háttérébe. Gyönyörködjék, mily szörnyű ellensége egymásnak az a sok ember, a kik szemtől-szembe édes jóbarátnak hazudják egymást. Hogy hazugság a jólét, megelégedettség, boldogság; hazugság maga a hit is; csak egy van itt, ami igaz marad: a farkasok egymást felfaló, rideg önzése; és lelje kedvét abban, a mint mind szegényebbé, nyomorultabbá s szánandóvá fog sülyedni szemei előtt az, kit irigylendőnek képzelt, mint fosztja meg minden hitétől ez a sok hazugság, mint áldozza fel értük egész bitanggá vált életét s mint dől össze szerencsétlenül, ha bele undorodik ebbe a festett világba. Maradjon ön itt, Takácséknál meleg otthont, biztos oltalmat talál; és sok embert fog még nagyon boldogtalannak látni, kiket ma irigyelni vagy gyűlölni oka volt. Itt szépen tenyésznek az ön mérges növényei.“

Margit két tenyerébe temette arcát, úgy felelt:

„És ki oltott be engemet ugyanazon méreg ellen, melynek pusztításában gyönyörködnöm lehetne? Még azt hiszi, hogy gyönyörűség ez? Micsoda megkínzott ember bizná a nemezisre a bosszuállás munkáját? Ki tapsolna annak, ha egykori megbántója egy harmadik vagy egy negyedik keze által, vagy épen sorvadásban mulna ki a szemei előtt! Ah uram, ha én gyűlölnék valakit, enkezeimmel talán meg tudnám fojtani, de a mások támadása ellen még akkor is megvédelmezném. Szeretnék vagy gyűlölnék: sem ezt, sem azt nem akarom megosztani senkivel a világon. Vigye ön egy szegény leány köszönetét azokért a nagylelkű ajánlatokért.“

Sándor mosolyogva hajtotta meg magát.

„Én tehát megbuktam. Igyekeztem megfelelni feladatomban s most nyugodt lelkiismerettel adom át a szót a harmadik pályázónak. Méreggel és mézzel nem lehetett önt megvenni; lássuk, mit kínál a harmadik.“

Hornyikné ez alatt szép csendesen bóbiskolni kezdett, Nacza pedig gyermekes komolysággal függesztette szemeit Margitra. Ő azt hitte, hogy meséket mondanak itt egymásnak.

Margit most már könyökére fektetett karjára haj-

totta a fejét. Nehéz lett volna a szemébe nézni annak a harmadik pályázónak. Szive hevesen dobogott, mikor Elemér beszélni kezdett.

„Én nem kínálhatok semmit, mert magam is szegényenyé lettem. A ki engem követni merne, annak nagyon gazdagnak kellene lennie, hogy visszaadhatná nekem mind azt apródonként, amit egyszerre elvesztettem. Egy számkivetettnék sorsát kellene megosztania velem s miközben a sötét kenyeret ennénk, nemcsak felednie, de feledtetnie is kellene ezt az eldobott fényes világot. Nagy és ismeretlen pusztaság vár mi reánk, a hol egyszerre új életet akarunk kezdeni, pedig minden idegen még előttünk. A gond mindennapi vendégünk lenne, sokszor talán a nélkülözés is kopogtatna ablakunkon. Egy kis zug volna csak egész otthonunk, melynek csekély kényelmét csak a teljes erőnkől való fáradozás biztosíthatná. A mindennapi lemondás örökké emlékeztetne bennünket arra, hogy áldozatot hoztunk egymásért és még sem szabadna egy pillanatnak sem bekövetkeznie, a melyben az áldozat súlyát érezzük, mert akkor megkezdődne a mi boldogtalanságunk. És mikor a szél dörömbölne ablakunkon s mi álmodozóan ülve egymás mellett, szívünkben felgyuladna az emlékezés fáklója: nem volna szabad meglátnunk az arcokat, a melyeket ez megvilágít, el kellene tagadnunk jó barátainkat, nem szabadna beszélnünk még azokról sem, kik a legközelebb forrottak szíveinkhez. És ha ekkor a férfin erőt vesz a késői vágyódás, hogy áttekintszen azon a köfalon, a mely mögött fájdalmas, de csalogató emlékeit hagyta, ha önző, csüggeteg kedélyén uralmat nyer a komor elégedetlenség s hála helyett a méltatlan keserűség termelte vádakat olvassa ki a nő szemeiből: ennek még ekkor is hatalmaskodnia kell igazságos szemrehányásain, el kell fojtania sóhajait, s szívének, kedélyének minden gazdagságát a becézgető szavak értékére kell váltania, hogy visszacsábítsa a messze kóborló lelket az otthon szűk falacskaik közé... Hanem aztán ott, a hol ez az otthon felelülne, az Isten után az a nő következne a férfi előtt, aki azt megalkotni segítette és megőrizte...“

A Margit arca fellángolt.

„Oh vigyen el engemet oda!“

„És aztán ha az az otthon oly szűk s oly nyomorult volna is, mint a legutolsó koldusé, de ott volna benne a meleg tűzhely, felemésztve gondot, but, keserű emlékeket, ott volna benne s bemosolyogná minden zugát a szerelem, mely egy igaz nő szívének megérezésén ébred s ha szárnyra kél, repül fel, egész a paradicsomig... Margit, akarna-e egy ilyen kis szegényes otthonnak felépítője s urnője lenni?“

A leány könnyek között válaszolt.

„Akarok... akarok... akarok.“

(Folyt. köv.)

Képeinkhez.

A kolduló barát. Poros országutakat járva be, betér az ősz kolduló barát a mezsei lakokba s a falvak csöndes tanyáiba. Minden áldás, minden imádság, melyet élők és holtak lelkiüdvéért olvasóján le-

morzsol, meghozza gyümölcsét egy-egy pár szárnyas, füstölt oldalas vagy egyéb elemózsia képében, amiket az ősz barát hűségesen beszállit azután a klastrom hős falai mögé. Mai szép képünk a kolduló ősz barátot ábrázolja, a mint elpihen a tanya mögötti gyepen, körülötte a hívők ajándéka; ép most jön ki a tanyából a kislány, egy pár szárnyast cipelvén, szinte az ajkán a szó: „imádkozzék lelki atyám az elhunyt kis testvér lelki üdvéért.”

Tó partján. A tó partja s a tó melletti erdőrészel kedves helye az állatnak nyáridőben. Ha megszomjazik az állat, kihajtja a kis pásztorlány a tópartra, melynek vizéből annyit nyel az állat a zöld takarmányra, amennyi épen neki tetszik. Ha aztán a vizből, pázsitos zöld-füvből teleszedte magát, leheveredik a fák árnyékában. Kis képünk azt a jelenetet ábrázolja, mikor a szomjas tinók a tó vize felé tartanak, a kis pásztorlány nagy gyönyörűségére, akiknek imhol nem is kell ösztönözni már ezeket az okos állatokat az ivásra.

Szótalány.

Nap	Kolbász
Nap	Kolbász
Nap	Kolbász

A megfejtők között egy regénykötetet fogunk kisorsolni. Megfejtési határidő június 17.

Lapunk 23. számában közölt számrejtvény megfejtése:

„**Borostyány Nándor, Mindszenti Katalin**“.

Helyesen fejtették meg: Gombkötő Margit, Kiss Anna, Farkas Anna, Nagy Simon, *Belházy* Imre, Lengyel József, Bodnár Imre, Gombkötő N. János, Hirth Kálmán, Navreczki József.

A sorshuzásnál *Belházy* Imre ur (Arad) neve jött ki elsőnek, kinek a kitűzött jutalomdíj gyanánt Jókai Mór: „Válogatott beszélek“ cz. kötetét küldöttük meg.

LEVELES-SZEKRÉNY.

Krucsó Bálint urnak. A napraforgó- és tökmagolaj, bármily egyszerű módon van is készítve, a gépek kenésére sokkal jobb, mint az ásvány-olaj. Egész bátran használhatja, ha van. A napraforgó- és tökmagolajnak az is az előnye, hogy nem marja meg a csapágyakat, mint az ásványolaj, ha nincs eléggé megtisztítva. — **Béres Mihály** urnak. Próbálja meg az avas zsirt vízzel keverten felforralni és a víz felületéről lemerítve kihűteni. Talán elveszti avasságát. Más szert nem ajánlhatunk. — **Bártl Ferencz** urnak. Az önök szőlőiben valószínűleg a filloxera lépett fel, mely a gyökereken élőszkodik, ez ellen persze a permetezés semmit sem használ. De téves az a nézetük is, hogy talán a permetezés miatt olyan silány a növekedése. Legjobb volna, ha az aradi m. kir. szőlőszeti felügyelőhöz irnának, menjen ki magukhoz és nézze meg a szőlőiket. A szolgabírónak is tehetnek jelentést, esetleg ő fog intézkedni szőlőiknek szakértőkkel való meg-nézéséről. — **M. K.** urnak. Panaszos levelében sok igazat mond. Legközelebb részletesen fogunk válaszolni. Tessék addig egy kis türelemmel lenni.

Aranyos Illés urnak. Nem tudjuk, miért késhetett a lapja; kérjük a jövőben a késést azonnal megreklamálni, hogy utána járassunk a dolognak. — **Ujfalvy Ilonka** urnak. Ha a kérdésés lapot nem rendelte meg, úgy az előfizetési díj megfizetésére nem kötelezhető ugyan, de a helyes eljárás ilyen esetben mégis az, hogy ha már a lapot huzamosabb időn keresztül elfogadtuk, akkor az előfizetési díjat önként fizessük meg, mert a lap előállítása s postai küldése költséggel jár. Ha azonban a lapot nem akarjuk elfogadni, úgy vissza kell azt küldenünk ezzel a megjegyzéssel „vissza“, vagy „nem fogadom el“, hogy a kiadóhivatal szándékunkról tudomást vegyen s magát a lap költséges küldésétől megkímélje.

Budapesti placzi árak.

Budapest, június hó 17-én.

Gabona. (Árak métermázsánként értendők.) Buza 76—81 kg *iszavidéki* 9.15 frttól 9.90 frtig, *pestvidéki* 9.05 frttól 9.80 frtig *fehértmegyei* 9.15 frttól 9.80 frtig, *bácskai* 9.20 frttól 9.35 frtig *bánsági* 9.05 frttól 9.70 frtig.

Rozs 70—72 kg. 7.05 frttól 7.35 frtig.

Árpa: *takarmánynak* 60—62 kg. 5.80 forinttól 6.36 frtig *égetni való* 62—64 kg. 6.50 frttól 6.60 frtig, *sörfőzdei* 64—66 kg. 6.80 frttól 7.20 frtig.

Zab 39—41 kg. 5.65 frttól 6.60 frtig.

Tengeri 78—82 kg. 4.40 frttól 4.45 frtig.

Liszt ára 100 kg.-ként.

Sz.	0	1	2	3	4	5	6	7	8
	15.50	14.90	14.10	13.70	12.80	12.30	11.40	10.20	5.80

Buzakorpa, finom 4.50, **durva** 4.30 frt **zsákkal együtt.**

Egyéb magvak: *mák* 30—32 frt; *bab fehér nagyszemű* 6.50—6.80 frt, *apró* 7—7.20 frt, *tarka* 6—6.40 frt, *lencse* 12—18 frt, *borsó héjas* 12.00—16.00 forint, *köles* 4.00—4.10 frt, *kendermag* 11.50—12.00 frt, *repce* 11.25—11.75 frt. *lóhere* 42—52 frt mm.-ként.

Takarmányvásár. *Réti széna* 2.20—3.30 frt, *muhar* 3.10—3.50 forint, *zsupszalma* 1.60—1.90 frt, *alomszalma* 1.20—1.50 frt.

Marhavásár fizetnek páronként: *elsőrendű jármos ökör* 317—355 frtig; *középmínőségűért* 275—295 frtig; *gyenge minőségűért* 210—240 frtig; *hízott magyar és tarka ökör jobb minőségű.* mm.-ként élősulyban 29—33 frtig, *hízott magyar és tarka ökör közepminőségű* 26—30 frtig. *Fejős tehén, magyarfajt* 21—35 forintig, *tarka* 21—32 frtig mmként. *Élő borju* 1 kgr. élősulyért fizetnek minőség szerint 28—38 krt. *Vágott borju* 1 kgr. hussulyért fizetnek 54—58 kr.

Juhvásár: *hizalt ürü* páronként 18.00—21.00 frt, *feljavított juh* 20—21 frt, *kiverő juh* 16.00—18.00 frt, *kecske* 13—15 frt.

Sertésvásár. (Kőbánya.) 100 kgr.-kint élősulyban 4%, és 45 kgr. levonás az életre. *Elsőrendű* 300—380 kgr. nehéz sertésért 50—51 frt., *vidéki sertés könnyű* páronként 250 kilóig 49—50 frt. — Szalonna 58—62.

Budapesti központi vásárcsarnok árai.

Baromfivásár. Tyuk páronként 1.20—1.30, *csirke* 0.50—0.80, *kappan* 1.90—1.90 frtig, *pulyka* 4.20—6.30 frtig.

Tojás. 1 láda 26.00—27.00 frtig, *meszes* 00—00 frtig, *teatojás* 100 drb 2.00—2.20.

Tejtermékek. Teavaj. 2 frt, *főzővaj* 80 kr., *turó* 12 lkr. kgr.-kint.

Zöldség. Sárgarépa 100 kötés frt 0.50—1.00, 1 mmázsa 6.00—8.00, *Petrezselyem* 100 kötés 0.50—1.00, 1 mmázsa 6.00—8.00, *zeller* 100 drb 0.50—0.60, *karalábé* 1.50—2.50, *vöröshagyma* 100 köt. 0.50—0.70, 1 mmázsa 3.00—4.00, *foghagyma* 100 köt. 0.50—2.00, 1 mmázsa 30—35—, *vörösrépa* 100 drb 0.00—0.00, *fehértépa*, *fejéskáposzta* 0.00—0.00, *kelkáposzta* 100 darab 1.30—1.50, *vörös káposzta* 0.00—0.00, *fejessaláta* 1.00—2.20, *kötött saláta* 0.00—0.00, *burgonya*, *rózsa*, 1 mmázsa 2.20—2.50, *sárga* 2.60—2.80.

A gazdaközönség legkedveltebb kaszája
a Villám kasza

1 darab	85	90	95	100 cm. hosszú.
ára	1 frt 10 kr.	1 frt 15 kr.	1 frt 20 kr.	1 frt 30 kr.

1 pár kasza ülő és kalapács 1 frt 10 kr.

Nagyérdemű gazdaközönség!

Miután „Villám kaszáim“ már több éveken át a n. é. gazdaközönségnek teljes tetszésüket megnyerték, ennél fogva bátorítokom n. b. figyelmüket „Villám kaszáimra“ felhívni.

„Villám kaszáim“ a legjobb és legszívósabb angol aczélból készülnek. Különösen nagy súlyt fekteték arra, hogy a „Villám kaszák“ vékony, igen könnyű pengével, erős nyakkal és egy rendes kaszás ember kezéhez legyen igazítva, nehogy még a kovács kezére keljen adni a nyakat hajtani, a mi által a kasza hátulja legtöbbszörre kilygyul. A „Villám kaszák“ minden egyes darabját kikalapáltatom, a mi által teljesen ki vannak próbálva és így csak a legszívósabbak lesznek elszállítva. A „Villám kaszák“ 10 darabonként lesznek bérmentve postai utánvétel mellett szállítva, az esetleg meg nem felelők saját költségemen visszaküldhetők kicserélés végett. Kaszák szállítása naponta eszközöltetik, miért is kérem b. megrendelésüket mielőbb hozzám juttatni, hogy a szállításban fennakadás ne történjék.

Viosz Elemér,

gazdasági gépek gyári raktára, a „Villám kasza“ egyedüli szállítója.

DEVECSERBEN (Veszprémmegye).

Több mint 105000 db eddig forgalomban.

Minden 15 db megrendelésnél 1 db ingyen küldetik.

Magyar élelmiszerszállító

RÉSZVÉNYTÁRSASÁG 427

BUDAPEST, VII., Kerepesi-ut 20. sz.

Sertésbizományi üzlet

Sürgőnyozim: Consum, Budapest. Telefon 25—02.

Sovány és hizott sertések vételét és eladását legelőnyösebb feltételek mellett közvetíti.

Elvállalja **Kőbányai szállásain** a sovány sertések kihizlalását és gondozását.

Közelebb értesítéseket a társaság igazgatósága ad.

Kossuth-Emlék.

Kossuth Lajos élete folyása. 18 szép képpel. Szerkesztette: CLAIR VILMOS. Megrendelhető a „Független Ujság“ kiadó-hivatalánál:

fűzött péld. 20 kr., kötött péld. 30 kr.

bérmentes küldéssel együtt.

Magyar
kölcsönös állatbiztosító társaság
mint szövetkezet

Budapest, VII., Erzsébet-körut 27.

BIZTOSÍTÁSOKAT ELFOGAD:

lovak és szarvasmarhák

elhullása következtében beállott káresek megtérítésére.

KÁRTÉRITÉSI IGÉNYE FENNÁLL:

ha közönséges és járványos betegségekben, vagy baleset folytán pusztul el az állat, — továbbá ha a szövetkezet kényszervágást kénytelen elrendelni.

A DIJAK RENDKIVÜL MÉRSÉKELTEK.

Az intézet élén állanak: Báró Sztojanovits György földbirtokos, elnök, báró Ambrózy Gyula földbirtokos, gróf Bethlen Balázs cs. és kir. kamarás, országgy. képviselő, földbirtokos, dr. Bély László országgy. képviselő, földbirtokos, Chernel György cs. és kir. kamarás, országgy. képviselő, földbirtokos, báró Jósika Gábor cs. és kir. kamarás, országgy. képviselő, földbirtokos, gróf Korniss Károly főrendiházi tag, földbirtokos, báró Nyáry Béla cs. és kir. kamarás, földbirtokos, gróf Ráday Gedeon földbirtokos, dr. Simay Aladár a „Magyar agrár és járadékbank r.-t.“ gazdasági tanácsosa, dr. Tetétleni Ármán ügyvéd, Tahy István cs. és kir. kamarás, a pestmegyei gazdasági egyesület alelnöke, földbirtokos, Zalesky Jenő földbirtokos, dr. Pajor Ignác földbirtokos, intézeti vezérigazgató, igazgatósági tagok.

Felvilágosítással szívesen szolgál az igazgatóság és a vidéki ügynökök.

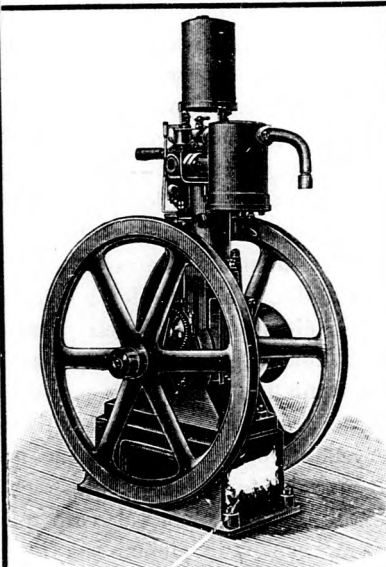
Ganz és Társa

vasöntöde és gépgyár részv.-társaság

BUDAPESTEN.

Petroleum és benzinmotoraink,

Msz. 469.

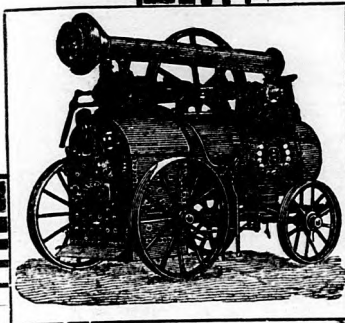

petroleum és benzin
lokomobiljaink
(Bánki és Csonka szab.
rendszere.)

**adómentes ásványolajjal
a legolcsóbb
hajtóerő.**

Hatósági engedély
nélkül
bárhon felállítható.
nem tűzveszélyes,
egyszerű, tartós
szerkezetű,
gépészre nincs
szükség.

Árjegyzéket kívántra küldünk.

FEHÉR MIKLÓS

gépgyára

Budapest, IX., Üllői-út 23/a szám.

Ajánlja a m. kir. államvasutak gépgyárában készült **gőzcséplő garnitúrákat** „Compound“ locomobilokat stb., raktáron tart mindennemű **gazdasági gépet**, földmívelési eszközt, **jól kijavított lokomobilokat** és **cséplőgépeket** különböző gyártmány és nagyságban, ajánlja jól felszerelt gépműhelyét gépek javítására és malomszerelvények gyártására.

☛ **Csereüzletek lokomobilok és cséplőgépekre köttetnek.** ☛

Benzin- és petroleum-lokomobilok cséplési czélokra.
Szőlő-permetezők és szénkéng feckendők.

„Millennium“ arató- és fűkaszalógépek.

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Tessék figyelni!

Hazánkban a kaszakereskedők nagy mérvben üzik a szédelgést és az üzérkedést. És miután a „Szent-Antal“ jegyű kaszámmal, melynek hirtelen bejárta az egész országot, egy kissé a szédelgőknek a körmükre koppantottam, azt mindenféle furfanggal utánozzák és el akarják hitetni, hogy ócska portékájuk valódi „Szent-Antal“ kasza, ezzel szemben kijelentem, hogy Magyarországon sem ügynököt, sem utazót nem tartok és a valódi „Szent-Antal“ kasza csak nálam kapható.

A tisztelt gazdaközönségnek egy nélkülözhetetlen és legtöbbet használt szerszáma a kasza, a jó kasza egy kincs; a rossz kasza egy olyan nyög, mely nem érdemli meg, hogy kézbe vétessék. Mindenki meg van arról győződve és mégis vakon hisz a cifra nevekkel felavatott kaszában és magukat éjig magasztaló elárúsítóknak. Az egyedüli kasza, mely eddig minden tulajdonosát várakozásán felül kielégítette,

a „Szent-Antal“ ezüst aczél kasza.

Ezen kasza elismerésének egy nagyobb részét szívós, sem nagyon kemény, sem lágy és csodálatra méltó könnyűségének köszönheti.

Különösen azért felel meg a nép kívánságának, mert a „Szent-Antal“ kaszának erős nyaka, igen vékony pengéje van és egy rendes kaszás ember kezéhez van igazítva: nem kell kovácskézre adni a nyakat hajlítani, mert ez által a kasza hátulja rendesen lágyul.

Sok gazda a hibás kalapálás által a legjobb kaszát is elrontja, ez a „Szent-Antal“ kaszánál nem jöhet elő, mert ez már ki van kalapálva és kipróbálva lesz a gazdaközönségnek átadva.

A „Szent-Antal“ kaszával csupán egyszeri kalapálással több napon át lehet dolgozni és egyetlen kaszkó fenéssel 120—150 lépésnyire lehet akár a legkeményebb és legsűrűbb hegyi fűben is kaszálni.

Minden darabért jótállást vállalok és meg nem felelőt kicserélem. A „Szent-Antal“ kasza árai:

70	75	80	85	90	95	100	cm. hosszu.
90 kr.	95 kr.	1.— frt	1.10 frt	1.20 frt	1.25 frt	1.30 frt.	

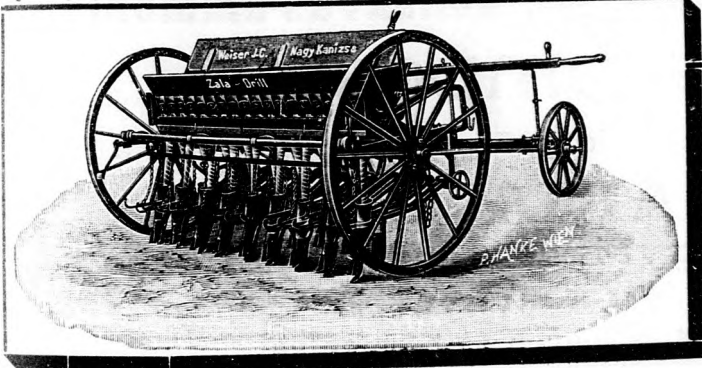
Amergaui kaszkó a legmegfelelőbb. Ára 25 kr., 10 drb 2 frt. — Ezüst aczél kalapáló készülék, álló és kalapács párban ára 85 kr. — „Szent-Antal“ aczél-sarlók darabonként 35 kr., 10 drb 3 frt. 5 darab kasza rendelésnél a postaköltséget a kaszagyár fizeti, 10 darab rendelésnél egy darab ingyen.

Megrendelhető: **SOHR JÓZSEF** úrnál, **Somogy-Szill.**

A „Szent-Antal“ kasza csak akkor valódi, ha a fokán ismert védjegyem és a tábláján nagy olvasható betűkkel ezen fölirat van: „Sohr Szent-Antal aczél kaszája.“

Képes árjegyzéket ingyen küldök, mindenki kérjen egy levelezőlapot.

WEISER J. C. gazdasági gépgyár és vasöntőde
NAGY-KANIZSÁN.

Magyarország legjobb sorvetőgépe a

ZALA-DRILL.

KITÜNTETVE: 1897. Kishéri nemzetközi vetőgépversenyen, első díj: *állami arany érem*. Lévai nemzetközi vetőgépversenyen, első díj nagy üzemre: *arany érem*. 1898. Marosvásárhelyi kiállításon: *első arany díj*. Hódmezővásárhelyi vetőgépversenyen: első díj: *arany érem*.

Ajánlja továbbá: Perfecta, merítő korongos sorvetőgépeit, egytetemes egyes és kétvasu aczélekeit, az egytetemes ekékhez alkalmazható összes szerelvényeket, összes talajmívelő eszközöket, szénagyűjtőket, darálókat, járgányokat, rostákat és egyéb gazdasági gépeket.

A legújabb amerikai „Planet jr“ rendszerű kézi kapáló és töltőgép ára 10 frt.

☛ Árjegyzék ingyen és bérmentve. ☛

1898. évi forgalom: 26,239 bál.

Felhívjuk
a t. cz. gazdaközönség
figyelmét
a budapesti
gyapju-aukceziókra

melyek ezidei első sorozata június hó 28., 30. és július 4.,
 5. és 6-án tartatik meg.

Az aukceziókra felküldött és „Gyapjuárverési vállalat Buda-
 pest, Dunaparti teherpályaudvar” czimzett gyapjuküldemények
 a M. A. V. összes vonalain tetemes díjkedvezményben,
 valamint ingyen raktározásban részesülnek.

Bejelentéseket elfogad és mindennemű felvilágosítással
 szolgál:

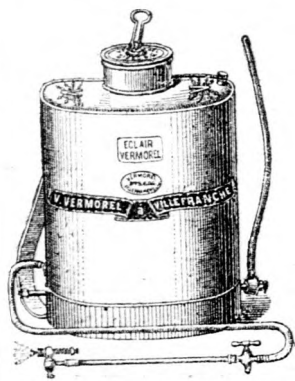
HELLER M. s Társa

Budapest, V., Erzsébet-tér 13. sz.

**ALFA SEPARATOR (RÉSZVÉNY-
 TÁRSASÁG)**
 ezelőtt **PFANHAUSER AG.**
ALFA-SEPARATOROK (LEFÖLÖZŐ-GÉPEK)
 MINDENMŰ TEJGAZDASÁGI ESZKÖZÖK.
 Tejgazdasági telepek teljes felszerelése.
 * **BUDAPEST** *
 VII. ERZSÉBET-KÖRÚT 45.
 (ROYAL SZÁLLODA)

Magyar Mezőgazdák Szövetkezete, Budapest, V. ker., Alkotmány-uteza 31. szám.

A legfontosabb vé-
 dekező eszközök a szőlő-
 pusztítás megakadályo-
 zására a

V. Vermorel villefranche-i

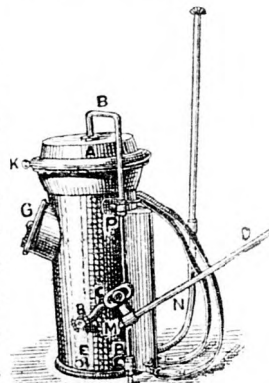
világhírű cég gyártmá-
 nyai, melyek **kizáróla-
 gos** képviselői vagyunk
Magyarországra.

AUSSIGI

Ia RÉZGÁLICZ

jegecsekben, vegytiszta
 a peronospora elleni vé-
 dekezésre, általunk szál-
 litva és igazolványunk-
 kal ellátott küldeménye-
 ket a **M. Á. V.** körül-
 belül **40%** díjkedvez-
 ménnyel szállítják.

Szuperfoszfát,

kainit, chilisalétrom, kénsavas-káli, kénsavas-ammoniak,
szőlőtrágya-compositio

és egyéb műtrágyaféléket elismert kitűnő minőségben ajánl a

„HUNGÁRIA“

műtrágya, kénsav és vegyi-ipar részvénytársaság

BUDAPEST, VI. VÁCZI-KÖRÚT 21,

Részletes utasítások kívánatra ingyen és bérmentve.